

**Кіберзлочинне фінансове шахрайство – серйозна перепона
свроінтеграції України та загроза її економічній безпеці: психолого-
правовий аспект**

Підюков П.П., завідувач наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення навчально-виховного процесу ННІПП НАВС, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України

Варлакова Є.О., науковий співробітник наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення навчально-виховного процесу ННІПП НАВС, кандидат психологічних наук

Шахрайство з фінансовими ресурсами виступає сьогодні сутнісною рисою кіберзлочинності, більшості економічних злочинів і головною перешкодою на шляху формування національної цивілізованої системи соціально-економічних і організаційно-управлінських відносин в економічній і фінансовій сферах держави.

Серед різного роду кібершахраїв чітко окреслюються два типи – шахраї за покликанням і шахраї за обставинами. У психологічному плані обидві ці категорії мають одну спільну рису – прагнення до легких грошей, можливості збагатити без особливих труднощів [1].

Більшість шахрайств здійснюється під тиском фінансових обставин, таких як: нестача ресурсів, великі борги, непомірні рахунки за медичне обслуговування, відсутність грошей на рахунку, необмежені фінансові втрати та раптова потреба в грошах. Тісно пов'язані з тиском фінансових обставин такі слабкості потенційних шахраїв як схильність до азартних ігор, наркотиків, алкоголю, коштовних задовольень [2].

Об'єктом шахрайства може стати будь-яка людина, яка: 1) як і шахрай, хотіла би швидко і без зайвих витрат, звичайних трудових зусиль збагатитися; 2) найбільш схильна до ролі жертви, характерною психічною особливістю якої є сугестивність (податливість, поступливість); 3) є неосвіченою в тих саме сферах, де діють шахраї; 4) найвищою мірою наділена потребою жити з вірою в людей, у якій відсутня необхідна критичність до сумнівних та підозрілих починань і пропозицій шахраїв; 5) яка має надзвичайно виражену потребу приймати будь-які рішення залежно від позицій, думок, точок зору інших людей і зовнішніх обставин [3].

Найпоширенішими способами шахрайства у всесвітній мережі є:

- онлайн-аукціони: покупець обирає товар, заповнює анкету, яка створює ілюзію справжності угоди, сплачує вартість обраного товару плюс доставку, але товару він не отримує;

- номери кредитних карток: користувачеві пропонують ввести номер кредитної карти для одержання безкоштовного доступу до певного ресурсу з метою перевірити той факт, що йому виповнилося 18 років. Після цього з внесеного в базу рахунку починають «витікати» заощадження власника картки у вигляді дрібних покупок чи оплати за незрозумілі послуги;

- фінансові піраміди: клієнтові обіцяють «легкі гроші», неймовірно відсотки прибутку або ж високі комісійні з продажу товару, що покращить його побут;
- пропозиції щодо працевлаштування: користувачу пропонують роботу, але після сплати певного «авансу»;
- злам webmoney гаманців: користувачу надходить електронний лист з повідомленням переслати гроші на більш захищений гаманець, при цьому обіцяють, що прибуток від операції буде вдвічі більший.
- лист від виробника операційної системи: на електрону адресу приходить лист від імені виробника операційної системи про закінчення строку дії ліцензії. Оскільки система блокується, користувача просять надіслати СМС на короткий номер для отримання ключа активації;
- повідомлення від друга: на сторінку користувача соціальної мережі приходить повідомлення що його сторінка була зламана, він розсилав «спам» тому необхідно відправити СМС (чи перевести електронні кошти) для поновлення власної сторінки [4].

Запобігання і протидія кіберзлочинності й найрізноманітнішим проявам Інтернет-шахрайства набувають все більшої актуальності та становлять серйозну загрозу економічній безпеці України, правам і свободам наших співгромадян. Найефективніший спосіб протистояти їм – озброїти суспільство й широке коло населення, насамперед, знаннями особливостей психолого-юридичної характеристики означеної проблеми. Рекомендації й поради правоохоронним і судовим органам та пересічним громадянам щодо запобігання, протистояння кіберзлочинцям та викорінення шахрайських проявів з використанням комп'ютерних технологій – теми окремих наукових обговорень.

Список використаних джерел:

1. Лисодед О.В. Кримінологічні проблеми шахрайства: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.08 – Кримінальне право та кримінологія; кримінально - виконавче право / О.В. Лисодед; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 1999. – 17 с.
2. Кравченко О.В. Психологічні основи шахрайства: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.06 – Юридична психологія / О.В. Кравченко; Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2005. – 21 с.
3. Пирожков В.Ф. Криминальная психология / В.Ф. Пирожков. – М.: Ось-89, 2001. – 704 с.
4. Чірухін П. Природа шахрайства. Часопис «Політика. Право. Життя» [Електронний ресурс] // Официальный веб-сайт. – Режим доступу: http://www.polpravozhit.kiev.ua/2013/09/blog-post_4537.html.

Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Грущенко О.А., доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін ННІПП НАВС, кандидат економічних наук, доцент

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності (МСБО, МСФЗ), які розробляються Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, визнані в усьому світі як